
Hlavný kontrolór obce

SPRÁVA O KONTROLNEJ ČINNOSTI ZA ROK 2023

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších noviel, podľa § 18f, ods.1, písm. e, predkladám Obecnému zastupiteľstvu túto správu o kontrolnej činnosti za rok 2023.

Kontrolná činnosť hlavného kontrolóra obce je vymedzená ako pozitívne, teda čo môže kontrolovať, tak aj negatívne, teda kde nemá žiadne právomoci vykonať kontrolu.

Svoju kontrolnú činnosť, ktorú vykonávam ako hlavný kontrolór viacerých obcí na základe pravidelných kontrol vykonávaných na jednotlivých obecných úradoch.

Kontrolná činnosť je vykonávaná v zmysle zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole s prihliadaním na dodržiavanie zákonov a iných právnych predpisov, ktoré usmerňujú riadny chod obcí. Ide najmä o zákon o obecnom zriadení, zákon o majetku obcí, zákon o rozpočtových pravidlách a zákon o verejnom obstarávaní.

V tejto časti musím spomenúť zmeny, respektíve nové zákony, ktoré stúpili do platnosti v roku 2023 a to je najmä zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite a nový zákon o verejnom obstarávaní, ako aj zákon o majetku obcí.

Mimochodom aj v tomto roku nás čakajú ďalšie zmeny a novelizácie zákonov, ktoré v podstatnej miere usmerňujú chod obcí, ale hlavne nejasné a opozdené reakcie na jestvujúcu situáciu. Problémom ostávajú nejasné financovanie samospráv, problémy s vysokými cenami energií, vysoká inflácia, financovanie preneseného výkonu a podobne.

Začiatkom roku 2023 som spracoval správu o kontrolnej činnosti, ktorú som v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predložil obecnému zastupiteľstvu na prerokovanie vždy do konca februára nasledujúceho kalendárneho roka.

V priebehu prvého štvrťroka bola vykonaná kontrola poskytovania dotácií z rozpočtu obce, ktoré sú poskytované na základe prijatého VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce. Týmto VZN sa taktiež upravujú povinnosti prijímateľa dotácie. V tomto čase som v rámci konzultácií v niektorých samosprávach pomáhal s riešením zániku mandátu poslanca OZ a nástupom náhradníka na uvoľnený post.

V druhom štvrťroku som venoval pozornosť čerpaniu rozpočtu a dodržiavanie základnej zásady a to vyrovnanosti bežného rozpočtu. V tejto oblasti je dôležité včasné prijatie rozpočtových opatrení v návaznosti na financovanie potrieb obce. V tomto období som sa podieľal aj na tvorbe a spracovaní záverečného účtu.

Samostatnou kapitolou v napĺňaní príjmov obce je nakladanie s majetkom obce a hlavne predaj majetku obce. V tejto oblasti som kládol dôraz na správnosť uznesení pri predaji majetku podľa osobitného zreteľa. V tejto oblasti je momentálne rozpracovaná novela zákona o majetku obcí, ktorá by mala do budúcnosti zásadne upraviť tento spôsob prevodu majetku.

Ďalšou povinnosťou kontrolóra obce je spracovať stanovisko k záverečnému účtu obce. Obec má túto povinnosť vykonať do 30. júna kalendárneho roka a taktiež má povinnosť nechať posúdiť svoje hospodárenie a účtovníctvo nezávislému audítorovi.

V ďalšom štvrťroku som vykonal náhodné kontroly účtovných dokladov so zameraním na vykonávanie základnej finančnej kontroly. Účtovné doklady boli kontrolované v súvislosti s limitmi pokladne, ako aj pohyboch na finančných účtoch obce v porovnaní s prijatými faktúrami za tovary a služby.

Neodmysliteľnou súčasťou života obce je aj proces verejného obstarávania, nakoľko obec hospodári s verejnými zdrojmi a je zo zákona verejným obstarávateľom. Oblasťou pôsobnosti kontrolóra obce je zadávanie zákaziek s nízkou hodnotou.

Náhodné kontroly boli vykonané aj v oblasti povinného zverejňovania, príprave VZN a smerníc, ochrane osobných údajov, plnenia uznesení a podobne.

Samozrejmosťou a jednou zo základných povinností kontrolóra obce je spracovanie stanoviska k návrhu rozpočtu obce a viacročnému rozpočtu obce.

V roku 2023 som reagoval aj na podnety, ktoré mi boli postúpené okresnou prokuratúrou.

Prehľad kontrolnej činnosti :

- kontrolná činnosť v oblasti finančnej kontroly bola a je vykonávaná pravidelne po uzávierke účtovného mesiaca, pričom sa zameriavam na vykonávanie základnej finančnej kontroly a potrebných náležitostí spojených so zákonom o účtovníctve
- v priebehu roka 2023 bola vykonaná inventarizácia pokladne, tzv. „mincovka“, ktorá bola vykonaná minimálne raz v roku. Výsledky týchto kontrol sú zaznamenané pri účtovných dokladoch – pokladňa
- jednou z oblastí je aj kontrola vybavovania sťažností, v tejto oblasti je dôležité správne vyhodnotiť čo je sťažnosťou a čo iným podaním
- pri kontrole prijatých uznesení vychádzam zo zápisníc OZ, ukladacie uznesenia sú vyhodnocované na najbližšom nasledujúcom OZ
- v súvislosti s čerpaním rozpočtu bola vykonaná kontrola v zmysle prijatej smernice, ktorá upravuje verejné obstarávanie
- významnú časť som venoval skutočnému plneniu rozpočtu ako na strane príjmov, tak aj výdavkov, aby bolo zabezpečené základnej povinnosti obce mať minimálne vyrovnaný rozpočet

Veľkú pozornosť som v roku 2023 venoval aj ďalšiemu vzdelávaniu. Zúčastnil som sa porád a školení, ktoré organizuje AKUS, tieto školenia organizované online ale aj fyzickou účasťou.

Pri výkone mojej činnosti som sa snažil byť nápomocný aj v iných oblastiach, nielen v kontrolnej činnosti ako napríklad príprava záverečného účtu, tvorba nového VZN, príprava rozpočtu na rok 2024.

Výsledky jednotlivých kontrol boli prerokované so starostom obce, respektíve s hospodárkou obecného úradu. Pri kontrolách neboli zistené závažné nedostatky. Najčastejšie nedostatky sú vo vykonávaní základnej finančnej kontroly, kde jednotlivé doklady nie sú opatrené potrebnou pečiatkou, respektíve chýbajú podpisy oprávnených osôb a podobne.

Cieľom mojej kontrolnej činnosti je a bolo hlavne predchádzať nezrovnalostiam v dodržiavaní zákonov, avšak nie každá oblasť života obce sa dá obsiahnuť v celom rozsahu. Vzhľadom na predložené plány kontrolnej činnosti v roku 2023, môžem konštatovať, že jednotlivé ciele a úlohy boli splnené.

Tak, ako som už spomenul svojou činnosťou si kladiem za povinnosť predchádzať problémom financovania riadneho chodu a rozvoja obce za predpokladu dodržiavania všetkých platných zákonov.

V Hriňovej 11.02. 2024

Ing. Sivok Ivan
kontrolór

